

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517203655
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8517203655.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: A. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. č. XXX, XXX XX A., proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený ČERNEJOVÁ & HREBEK, s.r.o. so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36 857 513 o určenie, že spotrebiteľské úvery sú bezúročné a bez poplatkov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2Csp 92/2017-383 zo dňa 02.09.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol: „I. Súd u r č u j e, že spotrebiteľské úvery poskytnuté žalobcovi na základe Zmlúv o poskytnutí najľahšej pôžičky uzavretých dňa 17.2.2014 pod číslom XXXXXXXXXX (evidenčné číslo/VS XXXXXXXX), dňa 25.7.2014 pod číslom XXXXXXXXXX (evidenčné číslo/VS XXXXXXXX), dňa 13.11.2014 pod číslom XXXXXXXXXX (evidenčné číslo/VS XXXXXXXX) a dňa 16.12.2014 pod číslom XXXXXXXXXX (evidenčné číslo/VS XXXXXXXX) sú bezúročné a bez poplatkov.

II. Žalobcovi sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a. „

Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že zmluvné odplaty dojednané v zmluvách č. XXXXXXXX XXXXXXXX, XXXXXXXX a XXXXXXXX medzi žalobcom a žalovaným sú neplatné a že zmluvy č. XXXXXXXX XXXXXXXX, XXXXXXXX a XXXXXXXX podpísané medzi žalobcom a žalovaným sú bezúročné a bez poplatkov.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 124, § 127 ods. 1, § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm b) a ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 3 ods. 1, § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení uviedol, že strany sporu v priebehu roka 2014 uzatvorili 4 úverové zmluvy. Na základe zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) zo dňa 17.2.2014 poskytol právny predchodca žalovaného žalobcovi pôžičku vo výške 5000,- eur. Žalobca sa zaviazal splatiť úver 60 mesačnými splátkami s celkovou čiastkou 9.356,40 eur, RPMN 32 %, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 32 %, priemernou RPMN 20,54 % s termínom konečnej splatnosti 02/2019, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 4.356,40 eur a mesačnej splátke s poistením 160,46 eur, splátke 155,94 eur. Keďže žalobca úver riadne nespĺcal, vyhlásil žalovaný listom zo dňa 26.8.2015 okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalobcu k úhrade sumy 5.342,97.

Na základe zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 5570504466 (VS 7140533) zo dňa 25.07.2014 právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi pôžičku vo výške 3.000,- eur. Žalobca sa zaviazal splatiť úver 36 mesačnými splátkami s celkovými nákladmi 1.264,92 eur, RPMN 27,43 %, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 27,44 %, priemernou RPMN 18,9 %, prvá splátka splatná 20.8.2014, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti 07/2017, Doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto zmluvy pri celkovej čiastke 4.264,92 eur, a mesačnej splátke s poistením 121,91 eur, splátke 118,47 eur. Keďže žalobca úver riadne nesplácal žalovaný listom zo dňa 26.8.2015 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalobcu k úhrade sumy 2.795,93 eur.

Na základe zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) dňa 13.11.2014 právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi pôžičku vo výške 3.000,- eur. Žalobca sa zaviazal splatiť úver 60 mesačnými splátkami s celkovými nákladmi spotrebiteľa 2.337,60 eur, RPMN 28,72 %, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 28,72 %, priemernou RPMN 18,01 %, prvá splátka splatná 20.12.2014, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti 11/2019, Doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto zmluvy pri celkovej čiastke 5.337,60 eur, a mesačnej splátke 88,96 eur. Keďže žalobca úver riadne nesplácal žalovaný listom zo dňa 26.8.2015 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalobcu k úhrade sumy 3.330,20 eur.

Na základe Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) zo dňa 16.12.2014 právny predchodca žalovaného poskytol žalobcovi pôžičku vo výške 3.000,- eur. Žalobca sa zaviazal splatiť úver 60 mesačnými splátkami s celkovými nákladmi spotrebiteľa 2337,60 eur, RPMN 28,72 %, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 28,72 %, priemernou RPMN 18,01 %, prvá splátka splatná 20.12.2014, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti 11/2019, Doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto zmluvy pri celkovej čiastke 5.337,60 eur, a mesačnej splátke 88,96 eur. Keďže žalobca úver riadne nesplácal žalovaný listom zo dňa 26.8.2015 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalobcu k úhrade sumy 5.466,83 eur.

Z obsahu zmlúv nevyplýva údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., keď lehota splatnosti nie je uvedená. V zmluvách je uvedený len počet splátok. Doba trvania zmluvy pri úvere č. 1 nie je uvedená, pri ostatných úveroch je uvedené, že trvanie zmluvy je do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. Z takýchto znení však nevyplýva doba trvania zmluvy ani termín konečnej splatnosti úveru. Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 16Co/315/2012)

Ďalej zistil, že v zmluvách chýba rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z.. Splátkový kalendár, ktorý má byť neoddeliteľnou súčasťou zmlúv predložený nebol. V zmluvách je uvedený len údaj o výške mesačnej splátky bez špecifikácie koľko činí mesačná splátka istiny, úroku a iných poplatkov. Splátkový kalendár, z ktorého by bolo zrejmé rozčlenenie každej splátky na istinu, úroky a iné poplatky, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým

Vzhľadom na vyššie uvedené predmetné úvery vyhodnotil ako bezúročné a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. Z bezúročného a bezpoplatkového úveru veriteľovi nepatrí odplata a preto samostatným výrokom nevyslovil neplatnosť odplaty, tak ako žiadal žalobca.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia súdu, keďže zmluvy o úvere netrpia takými obsahovými nedostatkami, ktoré by spôsobovali ich bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Poukázala na to, že v texte každej zmluvy o úvere je uvedené, že splátky sú splatné k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Bez potreby matematických výpočtov je jednoduché určiť termín konečnej splatnosti úveru, a to 20. deň kalendárneho mesiaca, kedy je stanovený termín konečnej splatnosti.

Vo vzťahu k údajom o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uviedla, že zo zákona nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere osobitne informáciu o tom, aká suma z každej splátky sa započíta na istinu, úroky a poplatky. Súd prvej inštancie sa svojim rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a tento postup náležite neodôvodnil. Rozhodnutie považovala za nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobu v

celom rozsahu zamietne a prizná žalovanej náhradu trov konania, alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania.

Je nepochybné, že zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) zo dňa 17.2.2014, č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) zo dňa 25.07.2014, č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) dňa 13.11.2014 a č. č. XXXXXXXXXX (VS XXXXXXXX) zo dňa 16.12.2014 uzatvorené medzi právnym predchodcom žalovanej a žalobcom sú štandardnými formulárovými spotrebiteľskými zmluvami, nakoľko právny predchodca žalovanej vystupoval v postavení dodávateľa. Pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobca je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetné zmluvy je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Predmetné zmluvy sú zároveň zmluvami o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z..

5. Najvyšší súd SR už vo viacerých rozhodnutiach tak, ako na to poukazuje žalovaná v odvolaní, zaujal stanovisko, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky) a pri ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. je za použitia eurokonformného výkladu nutné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie sa pri svojom rozhodovaní pri posudzovaní dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv odklonil od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenej v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/146/2017, 4Cdo/211/2017 3Cdo/56/2018 4Cdo/187/2017, 4Cdo/65/2018. V tejto časti odvolací súd považoval námietky žalovanej za dôvodné. Nedostatok údajov o zložení mesačnej splátky (úroky, istina, poplatky) nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru.

6. Žalobca namietal, že vo všetkých zmluvách absentuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Aj tento dôvod žalovaná spochybňovala. V súvislosti s údajom podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. a rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Biróová odvolací súd poukazuje na priamy účinok smerníc. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia.

Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovoľá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice.

Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať.

Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o absencii údajov o termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.). Termín konečnej splatnosti je v zmluvách uvedený len mesiacom a rokom, a preto nebol určený postačujúcim spôsobom tak, aby spotrebiteľ mal možnosť bez akýchkoľvek pochybností vedieť, ktorý deň je termínom konečnej splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym dňom, mesiacom a rokom, nie len údajom 2/19, 7/14, 11/19, 12/19.

Termín konečnej splatnosti úveru musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. V opačnom prípade by sa minulo účinku ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby bol spotrebiteľ v potrebnom rozsahu informovaný o základných skutočnostiach týkajúcich sa zmluvného vzťahu už v čase jeho vzniku. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných, v spotrebiteľskej zmluve dostupných, údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi.

7. Doba trvania zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. musí byť taktiež uvedená presne, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností jednoznačné, ako dlho má záväzok medzi zmluvnými stranami trvať. Zmluva o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX tento údaj neobsahuje vôbec. Ostatné tri zmluvy (č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX) namiesto určenia konkrétneho dátumu (deň, mesiac, rok) obsahujú informáciu, že doba trvania zmluvy je do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. Uvedená formulácia je ale pre spotrebiteľa nejasná, nie je možné jednoznačne určiť časovú viazanosť zmluvných strán už aj s poukazom na skutočnosť, že je nejednoznačne určené, kedy má spotrebiteľ uhradiť poslednú splátku (termín konečnej splatnosti) a kedy by mal plniť svoj záväzok voči dodávateľovi.

Vzhľadom na absenciu obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. platným v čase uzatvorenia zmluvy, za bezúročný a bez poplatkov. Pre záver o bezúročnosti úveru postačuje absencia čo i len jednej z obligatórnych náležitostí vymedzených v tomto ustanovení.

8. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP), keď sa stotožnil s dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z.

9. V odvolacom konaní nebola žalovaná úspešná. Naopak plne úspešný bol žalobca, ktorému vznikol v zásade nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 2 CSP). V odvolacom konaní však žalobcovi žiadne trovy nevznikli, preto mu odvolací súd nárok na náhradu trov konania voči žalovanej neprižnal.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.